

V L A A M S P A R L E M E N T

stuk **246** (2009-2010) – Nr. 1
ingediend op 18 november 2009 (2009-2010)

Motie

van de heren Joris Van Hauthem, Filip Dewinter, Felix Strackx,
Erik Tack en Christian Verougstraete

betreffende een belangenconflict

TOELICHTING

Hoofdstuk VI van het Vlaamse Regeerakkoord handelt over de staatshervorming, Brussel en de Vlaamse Rand. In dit hoofdstuk stelt de Vlaamse Regering dat zij zich tot doel stelt: “zich verder in [te zetten] voor het bereiken van een effectieve en efficiënte staatsstructuur, met sterke dynamische deelstaten, die daarvoor bijkomende instrumenten krijgen [...]”. Helaas wordt deze intentie, die op zich de goede richting uitgaat, niet ondersteund door een vastberaden politieke wil om daar ook effectief werk van te maken en derhalve nauwelijks ingevuld door een concreet actieplan of door concrete maatregelen die daartoe moeten leiden. Daardoor is deze intentie gedoemd om grotendeels dode letter te blijven.

Toch bevat het regeerakkoord enkele passages die, bij een correcte invulling ervan, mogelijkheden bieden om op dit vlak enkele bescheiden stappen in de goede richting te zetten. Zo lezen we het volgende: “We hanteren de in de wetgeving voorziene instrumenten wanneer andere overheden op ons bevoegdheidsdomein ageren.”.

Dit laatste is nu precies wat er al verschillende jaren gebeurt door de federale overheid en vandaag opnieuw kan worden vastgesteld wanneer men de federale begroting voor het jaar 2010 doorneemt. Daarin stelt men immers vast dat de Federale Regering tal van uitgaven plant met betrekking tot beleidsdomeinen die met de opeenvolgende hervormingen van de staat van de voorbije decennia aan de gewesten of de gemeenschappen werden toegewezen.

Deze bemoeienissen van de federale overheid in aangelegenheden die tot de bevoegdheid van de gemeenschappen en de gewesten behoren, zijn een toonvoorbeeld van inefficiëntie en slecht bestuur. Niet alleen hebben zij tot gevolg dat verschillende overheden los van en naast elkaar elk een eigen beleid voeren op dezelfde beleidsdomeinen, maar bovendien resulteert dit in beleidsinitiatieven die elkaar soms doorkruisen of ondergraven.

Deze inmenging van de federale overheid in aangelegenheden die niet tot haar bevoegdheid behoren, is bovendien des te merkwaardiger aangezien de federale overheid nauwelijks nog geld over heeft om haar eigen bevoegdheden te financieren en heden ten dage geconfronteerd wordt met zware begrotingstekorten.

In alle geval is deze inmenging rechtstreeks in strijd met een aantal beleidsbepalingen uit het Vlaamse Regeerakkoord. Deze motie stelt zich dan ook tot doel, en dit volkomen in het verlengde van het Vlaamse Regeerakkoord, om de Federale Regering een halt toe te roepen aan deze onrechtmatige machtsusurpatie ten nadele van de Vlaamse Gemeenschap.

Joris VAN HAUTHEM
Filip DEWINTER
Felix STRACKX
Erik TACK
Christian VEROUGSTRAETE

MOTIE

Het Vlaams Parlement,

- gelet op hoofdstuk VI van het Vlaams Regeerakkoord van 15 juli 2009;
- overwegende dat de Vlaamse Regering het Vlaams beleidsniveau engageert om de in de wetgeving voorziene instrumenten te hanteren wanneer andere overheden op een of meerdere van haar bevoegdheidsdomeinen ageren;
- gelet op het ontwerp van algemene uitgavenbegroting voor het begrotingsjaar 2010 (*Parl. St. Kamer van Volksvertegenwoordigers 2009-10, doc 52 2223/001-002*);
- overwegende dat uit deze algemene uitgavenbegroting blijkt dat de federale overheid uitgaven plant op bevoegdheidsdomeinen die in het verleden aan de gemeenschappen of de gewesten werden toegewezen, meer bepaald voor wat de volgende punten betreft:
  - 1° krachtens de bijzondere wet tot hervorming der instellingen (BWHI) hebben de gewesten de bevoegdheid over rationeel energiegebruik. Toch kent de federale overheid voor diverse categorieën van energiebesparende maatregelen federale belastingverminderingen toe;
  - 2° programma's voor wedertewerkstelling zijn een regionale bevoegdheid. Toch vinden we in deze begroting opnieuw federale maatregelen die bedoeld zijn om de inschakeling van werkzoekenden op de arbeidsmarkt te stimuleren. De werkherlevingstoelage wordt zelfs nog uitgebreid;
  - 3° de opvanguitkering wordt door de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening (RVA) toegekend aan een onthaalouder, indien haar inkomsten dalen omdat bij haar ingeschreven kinderen afwezig zijn, om redenen onafhankelijk van haar wil. Dit is strikt genomen ook een bevoegdheid van de gemeenschappen (werkgelegenheidsbeleid). Deze opvanguitkering wordt in de huidige begroting met 2% verhoogd;
  - 4° de federale begroting voorziet in middelen voor het ervaringsfonds, dat als doelstelling heeft oudere werknemers te behouden door hun arbeidsomstandigheden te verbeteren. Dat is een loffelijke bedoeling, maar het is wel een bevoegdheidsoverschrijding;
  - 5° stedenbouw, stadshernieuwing en huisvesting zijn krachtens artikel 6, §1, I en IV, van de BWHI gewestelijke bevoegdheden. Toch blijft de federale overheid hier aanzienlijke middelen spenderen in het kader van het grootstedenbeleid;
  - 6° het Impulsfonds voor migrantenbeleid subsidieert initiatieven die krachtens artikel 5, §1, II, 3°, behoren tot de bevoegdheid van de gemeenschappen;
  - 7° de gemeenschappen zijn bevoegd voor onderwijs in het algemeen en dus ook voor interuniversitair onderzoek, uitgevoerd in het kader van de attractiepolen. Toch voorziet de federale begroting hier nog budgetten voor;
  - 8° de gemeenschappen zijn verantwoordelijk voor de gewestelijke aspecten van energie en het beleid inzake maatschappelijk welzijn, waardoor federale maatregelen als het Stookoliefonds en de sociale kortingen op de energiefactuur dus een bevoegdheidsoverschrijding uitmaken;
  - 9° sociale en culturele participatie is krachtens artikel 5, §1, van de BWHI een bevoegdheid van de gemeenschappen. Toch ontvangen de Openbare Centra voor Maatschappelijk Welzijn (OCMW's) hier nog steeds een federale toelage voor;

- 10° de federale toelage die openbare besturen in het kader van de bestrijding van de digitale kloof ontvangen, valt onder de bijstand van personen die de BWHI overdraagt aan de gemeenschappen;
- 11° de federale begroting trekt fondsen uit voor psychosociale gezondheidszorg, terwijl persoonsgebonden aangelegenheden zoals drugspreventie, pilootprojecten drugsbeleid en strijd tegen intrafamiliaal geweld op basis van artikel 5, §1, van de BWHI tot de gemeenschappen behoren;
- 12° het Nationaal Kankerplan van minister Onkelinx bevat, naast de financieringskosten voor de vaccinaties tegen baarmoederhalskanker, een aanzienlijk stuk preventie, wat krachtens artikel 5, §1, van de BWHI een gemeenschapsbevoegdheid is;
- 13° de federale begroting maakt middelen vrij voor de zogenaamde ‘Subsidies aan Belgian Bio-industries’, hoewel de gewesten krachtens de BWHI bevoegd zijn voor economie en nieuwe energiebronnen. Het komt de federale overheid dus niet toe subsidies toe te kennen aan de bio-industrie;
- 14° in de federale begroting is een financiering voorzien voor het Centrum voor Onderzoek in Diergeneeskunde en Agrochemie, terwijl de gewesten en gemeenschappen krachtens artikel 6bis, §1, van de BWHI bevoegd zijn voor het wetenschappelijk onderzoek in het raam van hun respectieve bevoegdheden. Gezien de regionale bevoegdheid voor landbouw, natuurbescherming en leefmilieu valt ook deze onderzoekstaak onder de bevoegdheid van de gewesten;
- 15° de bescherming van het leefmilieu, met uitzondering van de doorvoer van afvalstoffen en de bescherming tegen ioniserende stralen is krachtens artikel 6, §1, II, een gewestelijke bevoegdheid. De uitgaven hiervoor ingeschreven in de algemene uitgavenbegroting, zijn dan ook voor het overgrote deel bevoegdheidsoverschrijdend;
- overwegende dat deze federale beleidsmaatregelen in een aantal gevallen het Vlaamse beleid op dat vlak doorkruisen, in een aantal andere gevallen een parallel beleidscircuit creëren, wat hoogst inefficiënt is, maar in alle geval steeds een ongeoorloofde inmenging inhouden in Vlaamse bevoegdheidsdomeinen;
  - gelet op artikel 32, §1bis, van de gewone wet van 9 augustus 1980 tot hervorming der instellingen;
  - overwegende dat het invoeren van een belangenconflict kan worden beschouwd als één van de in de wetgeving voorziene te hanteren instrumenten wanneer andere overheden op een of meerdere van haar bevoegdheidsdomeinen ageren, zoals bedoeld door de Vlaamse Regering in haar regeerakkoord;
  - gelet op artikel 92 van het Reglement van het Vlaams Parlement;
  - vraagt de schorsing van de behandeling van voornoemd wetsontwerp met het oog op overleg.

Joris VAN HAUTHEM
Filip DEWINTER
Felix STRACKX
Erik TACK
Christian VEROUGSTRAETE